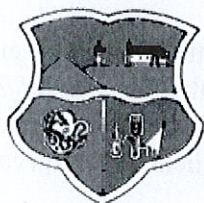

Szajla Község Környezetállapot Jelentése

2021

Bevezetés

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) rendelkezik az önkormányzatok környezet védelmét szolgáló feladatairól. A Kvtv. 12. § (3) bekezdése szerint az önkormányzatok kötelesek a környezet állapotát és annak az emberi egészségre gyakorolt hatását figyelemmel kísérni. A 46. § (1) bekezdés e) pontja alapján a települési önkormányzat a környezet védelme érdekében elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot. A Kvtv. a környezeti állapotértékelés pontos tartalmát nem szabályozza.

Szajla Községi Önkormányzat a fentiek alapján elkészítette az alábbiak szerinti Környezetállapot Jelentését.

1. A környezet bemutatása

Elhelyezkedés, domborzat: Szajla község az Észak-Magyarországi régióban, Heves megyében, a Pétervásárai járás keleti részén fekszik, a Tarna völgyében. Területe: 8,7 km². Két településrészről áll: Ófalu és Újtelep.

Éghajlat: Szajla éghajlata mérsékeltén hűvös és mérsékeltén száraz. Az évi középhőmérséklet 11,4 Celsius fok körüli, az éves napfénytartam 2000 óra fölötti. A csapadékos napok száma 120 körüli, az éves csapadékmennyiség 600-650 mm között mozog.

Vízrajz, vízbázis: A település jellemző vízfolyásai a Dolina-patak és a Ceredi-Tarna. A Széki-patak a település határában folyik a Tarnába.

A település a 27/2004 (XII.25.) KvVM rendelet értelmében „érzékeny” szennyeződés érzékenységi besorolású.

Talaj: Domináns talajtípus az agyagbemosódásos barna erdőtalaj. A település határában a köves és földes kopárok kiterjedése is jelentős. Az alapkőzet zömmel harmadkori és idősebb üledék, kisebb területen a köves földes kopárok alatt andezit, bazalt és riolit. A talaj agyagásvány összetétele a következő: közepes ellátottság illitből, szmektitekből és vegyes rácsú ásványokból, kevés kaolinit, klorit, és vermikulit.

A talaj termőrétegének vastagsága nem éri el a 20 cm-t. A település talajainak közel fele sekély termőrétege miatt szélsőséges vízgazdálkodású talaj.

Botanika és állatvilág: A domináló művelési ág a szántó (289 ha, az összterület 33,2%-a), jelentős ezen kívül az erdő (241 ha, 27,7%) és a rét, legelő (234 ha, 26,9%). A Mátra és a Bükk között elhelyezkedő település mindkét hegység változatos erdőtársulásait, és annak rendkívül gazdag növény és állatvilágát (különösen a madárvilág gazdagságát) magán hordozza.

A Bükk és a Mátra vadföldekkel tarkított egybefüggő erdőtömbjei valamint a Heves-Borsodi-dombvidék meredek oldalakkal szabdalta tája ideális élőhelyet nyújt a hazai nagyvadfajok számára. A területen élő őshonos nagyvadfajaink közül legnagyobb számban a vaddisznó található meg, de kiemelkedő jelentőségük a gímszarvas és őz állomány is.

Lakosság: A település lakossága 600 fő közelében van, 2019. évig évente kis mértékben csökkent, 2020. év óta ismét növekszik.

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
606 fő	597 fő	604 fő	595 fő	592 fő	605 fő	612 fő

Forrás: BM személyi adat- és lakcím nyilvántartása

A lakosság több mint fele az aktív korúak közé tartozik, azonban a lakosság közel egyötöde időskorúnak számít, egynegyede pedig 60 év feletti. Az elmúlt években az öregedési index mindig 100% fölötti értéket mutat, azaz 1 fő 0-14 éves korú gyermekre egynél több 65 év feletti lakos jut.

A község zöldterületei: A település részben erdővel határolt. A belterületen is több zöldfelület gazdagítja a közterületeket, és a magánkézen lévő ingatlanok is parkosítottak, mindössze néhány ingatlanon maradt meg a kertművelés.

2. Természet és tájvédelem

Mivel Szajla község teljes közigazgatási területe tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezetébe esik ezért, a tájképvédelmi jelentőségű településrészekben tehát fokozott körültekintéssel kell minden beavatkozást megvalósítani. Javasolt a területek beépítetlen jellegének megtartása a már kialakult és értéket képviselő építmények karakterének megóvásával együtt. Az értékes tájkarakter megőrzése a területhasználat, telekszerkezet hosszú távú megtartásával őrizhető meg.

Szajla külterületén többféle természetvédelmi, örökségvédelmi védettséget élvező terület található, melyekre az országos szabályozások alapján betartandó előírások bővítése nem szükségszerű. A területek területfelhasználásának, művelési ágának megváltoztatása, bolygatása nem javasolt.

A település külterületét érinti a nemzeti ökológiai hálózat magterülete, és az ökológiai folyosó is.

Natura 2000 terület Szajlán nincs. Természetközeli állapotokkal jellemezhető természeti területek: 08, 092 hrsz. (Dolina-patak), 038, 050 hrsz. (Tarna-patak), 059, 083 hrsz. (Széki-patak).

Műemlékvédelem, helyi védelem:

A településen országos védettségű műemlék jelenleg nincs. Helyi védelmet önkormányzati rendelet nem állapít meg, de a településrendezési eszközök tartalmaznak helyi védelemre javasolt épületeket. Ezek: a rk. templom (dombon álló, egyhajós, késő barokk, torony nélküli templom) és a harangtorony (1/1, 1/2 hrsz.). Népi lakóházak az Ófaluban: Kossuth út 30, 55, 73, Fenyves út 11. számok alatt, gazdasági épület a Fenyves út 13. szám alatt.

A Dolina-patak völgyében települt falu (Ófalu településrész) megőrizte egykori településszerkezetét. A patak nyugati partján, a patak kanyarulatait követő régi főutca nyugati oldalán, és a főutcára észak-keleti irányból becsatlakozó bekötő utca mentén szalagtelkes telekstruktúra jellemző, fésűs beépítéssel. A templom ezen két főbb közlekedési út közötti dombvonulat végén áll, a régi falumagtól keletre. A templom környékén a patakkal párhuzamosan, illetve arra merőlegesen keskeny, kanyargós utcák a jellemzők, kis méretű osztott szalagtelkekkel, míg a templommal szemközti, nyugati domboldalon halmazos telekstruktúra alakult ki. A település minden részén az oldalhatáros beépítési mód maradt fenn. A csűröket eleinte az épületek végében, majd a telken keresztbe fordítva helyezték el.

Egyedi tájértékek közé sorolhatók még a településképet, tájképet befolyásoló, meghatározó jelentőségű környezeti elemek is. Magányosan álló idős fűzfa a Koponya-völgy bejáratánál. 3 db idős vadvörösfűzfa a hajdani útmenti fasor maradványa az ószajlai műút mentén. Nagy-Halom (Attila sírja) Természetes eredetű forma, hozzá kapcsolódó szakrális néphagyománnyal. Kutatók szerint Attila sírja fölé a temetési szertartás során szkíta szokást követve halmot emeltek.

3. Levegőtisztaság és zajvédelem

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet az ország légszennyezettségét zónákba sorolja. Szajla község a „10. Az ország többi területe” besorolású zónába tartozik, amely a legkevésbé szennyezett területi kategória.

A település területére általánosságban megállapítható, hogy a levegőminőség jó. A levegő minőségét leginkább az alternatív (vegyes, fa, szén) fűtési rendszerek befolyásolják, valamint a növényi-, kerti hulladék és az avar égetése.

A fentiekben túl a közlekedés befolyásolja még a levegő minőségét.

A zajszennyezettség szempontjából szerencsés a település, mivel átmenő forgalom nem jelentős. A gépjárműforgalom átlagos, a teherforgalom alacsony. Vasútállomás nincs a településen.

A területen a zajterhelési határértékek:

06:00-22:00 között 50 dB

22:00-06:00 között 40 dB

A település közigazgatási területén nem működik olyan telephely, ami jelentős zaj, illetve rezgés hatással járna. Építési-kivitelezési tevékenységből származó zaj alkalmilag kilengéseket okozhat.

4. Hulladékkezelés

Szolgáltatás: A köztisztaság és településtisztaság fenntartási közszolgáltatás biztosítása érdekében az Önkormányzat:

- a Heves Megyei Regionális Hulladékgazdálkodási Társulásnak átadott feladat- és hatáskör alapján továbbra is gondoskodik a kommunális hulladék elszállításáról, a szolgáltatást az NHSZ Észak-KOM Nonprofit Kft. megbízásából a PEVIK Közüzemi Szolgáltató Nonprofit Kft. végzi. A szolgáltató ezen felül a heti illetve havi rendszerességgel gondoskodik a szelektív hulladék (papír, műanyag, fém csomagolóanyag), a zöld hulladék és az üveg hulladék elszállításáról.
- évente szemétygyűjtési akciót szervez (TeSzedd), a lakosság és a civil szervezetek bevonásával,
- rendszeresen gondoskodik a temetőnél található konténerek ürítéséről.

Biológiailag lebomló hulladékok gyűjtése: A közszolgáltató a szelektív hulladékgyűjtés keretei között havi rendszerességgel elszállítja a zöldhulladékot. A zöldhulladékot kizárólag az NHSZ Észak-KOM logójával ellátott zöld színű, biológiailag lebomló zsákban kihelyezve szállítják el. Az így begyűjtött hulladék komposztálásra kerül, humusz lesz belőle.

Lomtalanítás: A lomtalanítás a hatályos hulladéktörvény előírásainak megfelelően nem előre meghirdetett napon, hanem az ügyféllel egyeztetett időpontban történik. Ingyenes lomtalanításra évente egy alkalommal jogosult minden olyan ingatlan, melyre vonatkozóan nincs hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díjhátralék.

Közterületek tisztántartása: Az önkormányzat gondoskodik az önkormányzati közutak téli síkosságának mentesítéséről és a hóeltakarításról, a közterületek tisztántartásáról, a zöldfelületek gondozásáról, parlagfű-mentesítéséről.

Előfordul, szerencsére azonban nem jellemző az illegális hulladéklerakás, amely veszélyességükön túl a tájképet is rombolja.

Speciális (veszélyes) hulladékok: Az egészségügyi hulladékok előfordulása a háziorvosi, védőnői szolgálathoz köthetően fordulnak elő, e hulladékok kezelése, elszállítása e tevékenységet végző szolgáltatóval, külön szerződés alapján történik.

Az építési-bontási hulladékok az Eger külterületén (0752/29 hrsz., Egerszalók felé) található inert lerakóban helyezhetők el.

Az állati hulladékok átvételére szintén Eger külterületén, a Baktai út 0992/20. hrsz. szám alatt, az Eger és Körzete Hulladékkezelő és Szolgáltató Nonprofit Kft. telephelyén van lehetőség.

Ettől az évtől nyílik lehetőség a településen az elektronikai hulladékok leadására.

5. Szennyvízelvezetés

A település csatornahálózattal nem rendelkezik, ennek mielőbbi kiépítése prioritást élvez minden egyéb településfejlesztési céllal szemben. Ennek keretében cél a pétérvásárai szennyvíz agglomerációhoz való csatlakozás és a csatornahálózat mielőbbi kiépítése. A kiépítéshez pályázati források elengedhetetlenek, mivel önkormányzati és lakossági önerőből nem tudja az önkormányzat megvalósítani.

6. Nagyobb környezethasználó üzemek

Szajla község közigazgatási területén jelenleg nem található olyan üzem, amely jelentős környezeti hatással bírhat, azaz működéséhez a területileg illetékes környezetvédelmi hatóság által kiadott környezetvédelmi engedély vagy egységes környezethasználati engedély szükséges.

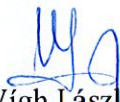
Szajla, 2021. szeptember 13.

Készítette Szajla Község 2019-2024 évekre szóló gazdasági programjának, Szajla község Településképi Arculati Kézikönyvének felhasználásával:

Panyik Anita
aljegyző

Jóváhagyta:

Vigh Lászlóné
jegyző

